

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Szczęśliwi, którzy odkrywają piękno”
zgodnego z programem nauczania nr AZ-2-02/20.

OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA				
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca
1. Modlitwy, pieśni	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania 	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość tekstu, melodii 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość tekstu, melodii 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt dokładna znajomość tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> fragmentaryczna znajomość tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	<ul style="list-style-type: none"> wykonane wszystkie zadania staranne pismo własne materiały ilustracje itp. 	<ul style="list-style-type: none"> starannie prowadzony wszystkie zadania 	<ul style="list-style-type: none"> zapis staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> ćwiczenia czytelne braki w zadaniach (do 40% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów)
3. Prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> powiązane z tematem niestaranne 	<ul style="list-style-type: none"> widać próby wykonania pracy na temat
4. Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości zawarte w podręczniku wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język używanie prawidłowych pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy dużo pytań pomocniczych
5. Aktywność	<ul style="list-style-type: none"> uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń zawsze przygotowany do lekcji często zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy 	<ul style="list-style-type: none"> mało aktywny na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> niechętny udział w lekcji
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	<ul style="list-style-type: none"> wielokrotnie pomaga w różnych pracach pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, wykazuje dużo własnej inicjatywy aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania przejawia postawę apostołską 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie uczestniczy w rekolekcjach szkolnych 		

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE

OKRES I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Odkrywam piękno	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że wiara jest łaską – darem i zadaniem otrzymanym od Boga (A.3.1), • uzasadnia, że wiara jest zadaniem (A.3.2), • wymienia przymioty wiary (A.3.3). • wyjaśnia pojęcie: wiara (A.2.1), • wymienia główne prawdy wiary, • odróżnia troskę o piękno zewnętrzne od troski o piękno duchowe, • wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przewycięzania (A.3.4), • wyjaśnia pojęcie: opatrzność Boża (A.11.3), • wymienia przykłady Bożej interwencji w życiu konkretnego człowieka, • wskazuje, że Bóg posługuje się zdarzeniami i ludźmi, czuwając nad swoim stworzeniem. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy charakteryzujące wiarę, • omawia prawdę, że u podstaw wiary leży przyjęcie Bożej miłości i odpowiedź na nią, • przytacza biografie osób, którym wiedza pomogła w dotarciu do wiary (A.2.5), • wskazuje, co pogłębia wiarę w Boga, a co ją niszczy, • wyjaśnia treść przykazania miłości (A.10.1), • uzasadnia pierwszeństwo Boga w życiu człowieka (C.4.1), • wyjaśnia, że zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo oraz magia są wynikiem fałszywego obrazu Boga (C.4.2), • uzasadnia, że bliska więź z Bogiem (duchowe piękno) czyni człowieka szczęśliwym, • charakteryzuje podobieństwa (różnice) w postawie wiary św. Piotra i własnej. • wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka (E.3.1). 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje cechy i określenia wiary na podstawie tekstów biblijnych. • uzasadnia, że wiara nadaje sens codzienności i prowadzi do moralnego piękna, • uzasadnia potrzebę coraz lepszego poznawania treści wiary, • rozróżnia wiarę naturalną i religijną (nadprzyrodzoną). • wskazuje, co jest źródłem bałwochwalstwa i czarów, • wyjaśnia, na czym polega niebezpieczeństwo praktykowania magii i spirytyzmu, • wyjaśnia, na czym polega piękno duchowe człowieka wierzącego, • wyjaśnia symbolikę oka opatrzności. 	<ul style="list-style-type: none"> • cytuje z pamięci wybrane wersety biblijne określające wiarę, • wyjaśnia wybrane artykuły Składu Apostolskiego (A.4.1), • omawia prawdę, że Bóg w Trójcy Świętej czuwa nad światem, • uzasadnia, że człowiek najpełniej dostrzega Bożą opatrzność z perspektywy czasu. 	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza argumenty wierzących w dyskusji ze współczesnym ateizmem (A.2.6), • uzasadnia, że podejmując duchową walkę, możemy z Jezusem pokonać wątpliwości wiary, • uzasadnia potrzebę ciągłego wyjaśniania rodzących się wątpliwości religijnych.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest Pismo Święte (A.9.1), • wyjaśnia, że czytając Biblię, spotyka się z Bogiem, • potrafi odszukać wskazany fragment biblijny, • podaje, w jakich językach napisano Biblię, • podaje definicję modlitwy, • przedstawia rodzaje i formy modlitwy (D.1.3), • podaje przykłady modlących się postaci biblijnych, • wskazuje, gdzie w świecie cyfrowym można znaleźć treści o tematyce religijnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu (A.9.3), • wymienia sposoby Bożego objawienia (w słowie Bożym) (A.5.1), • omawia budowę Pisma Świętego (księgi, rozdziały, wersety, wyjaśnienia pod tekstem), • podaje cechy wybranych gatunków literackich (A.9.5), • rozróżnia rodzaje i gatunki literackie w Biblii (A.9.4). • potrafi rozpoznać przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki. • wymienia najważniejsze trudności w modlitwie (D.4.1), • przedstawia sposoby przezwycięzania trudności w modlitwie (D.4.2). • wyjaśnia pojęcie: psalm (A.10.1), • podaje przykłady, kiedy technika może służyć Bożej sprawie. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie: kanon Pisma Świętego (A.10.1), • określa, czym jest Tradycja Kościoła, • przyporządkowuje gatunki literackie do wybranych fragmentów Pisma Świętego, • wymienia najbardziej znane jej tłumaczenia, • wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe, • formułuje modlitwy dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby w oparciu o teksty biblijne (D.2.4). • ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina (A.10.5). 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych (A.9.2), • charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją (A.10.2), • wskazuje wątki, tematy starotestamentalne obecne w literaturze pięknej (A.11.5). 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych. • omawia treść wybranych psalmów Dawida, • podaje przykłady apostołstwa na portalach społecznościowych (F.2.1).

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Historia zbawienia: królowie i prorocy	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy Dawida, które podobały się Bogu, opowiada o walce Dawida z Goliatem, na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1), omawia treść perykopy o Syryjczyku Naamanie, wymienia najważniejsze przymioty Boga (A.5.2), wyjaśnia pojęcie: miłosierdzie (A.10), podaje prawdę, że Bóg pragnie nawrócenia grzeszników, określa, czym jest prorocтво, podaje, kim był i gdzie działał Jeremiasz, opowiada historię Daniela i charakteryzuje jego postawę, wyjaśnia, że zapowiadane przez Jeremiasza nowe przymierze wypełniło się w Jezusie Chrystusie, definiuje pojęcie: „męczennik”, opowiada dzieje biblijnego Hioba, opowiada o okolicznościach śmierci starca Eleazara oraz siedmiu braci i ich matki (2 Mch 6–7). 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje najważniejsze wydarzenia z życia króla Dawida (A.11.2), wymienia wybrane fakty z życia Salomona i omawia przejawy jego mądrości, potrafi właściwie oceniać czyny, nazywając złem, a dobro dobrem, wyjaśnia pojęcie: prorok (A.11.3), podaje prawdę, że Eliaz był prorokiem posłanym przez Boga, ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina i prawdami wiary (A.10.5), określa, że zazdrość jest jednym z grzechów głównych, wymienia grzechy cudze. uzasadnia konieczność przygotowania się na spotkanie z Jezusem w każdej Mszy Świętej, wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przewycięzania (A.3.4), przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie w porządku chronologicznym: powstanie machabejskie, sytuacja Izraela przed narodzeniem Jezusa Chrystusa (A.11.1), podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7), na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1). podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6), opowiada historię życia Jana Chrzciciela, który nauczał na przełomie judaizmu i chrześcijaństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie: pierwsi królowie (A.11.1), definiuje mądrość i wymienia jej przejawy, charakteryzuje misję proroków: Eliasza, Elizeusza, Jonasza, Jeremiasza, podaje przykłady, kiedy należy sprzeciwić się większości, wymienia wybrane cuda Elizeusza, uzasadnia konieczność pokuty i nawrócenia. uzasadnia, że prorocтва mesjańskie wypełniły się w Jezusie Chrystusie, wyjaśnia, że Daniel z narażeniem życia wypełniał tradycje swego narodu omawia przyczyny i przebieg powstania machabejskiego, uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę, wskazuje, czego Hiob uczy nas swoim cierpieniem, wyjaśnia znaczenie wytrwałej modlitwy w chorobie i cierpieniu, podaje prawdę, że misją Jana Chrzciciela było przygotowanie ludzi na przyjście Mesjasza. 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia potrzebę Bożej pomocy w dokonywaniu mądrych wyborów, wskazuje różnice między mądrością Bożą a ludzką, podaje przykłady miłości Boga do człowieka w historii i współcześnie, podaje przykłady proctw mesjańskich, interpretuje omawiane teksty prorockie, podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8). podaje przykłady, współczesnych chrześcijan prześladowanych za wiarę uzasadnia, że cierpienie jest nieodłącznym elementem ludzkiego życia, wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (wiara w Boga, etyka – przykazania Boże, Stary Testament jako słowo Boże, nadzieja na ostateczne nadejście królestwa Bożego) (A.12.2). 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wykazać różnice między patrzeniem ludzkim a Bożym patrzeniem na człowieka, podaje przykłady zapominania o tradycjach religijnych i zaniedbywania ich przez współczesnych chrześcijan, charakteryzuje dzieje Żydów pod okupacją grecką w II wieku przed Chr. oraz sytuację polityczną Izraela w czasie życia Chrystusa i w I wieku, uzasadnia, że chrześcijaństwo ma swoje korzenie w judaizmie.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem Miłosiernym	<ul style="list-style-type: none"> wymienia siedem sakramentów świętych, wyjaśnia, czym jest sakrament pokuty (B.7.1), podaje przebieg sakramentu pokuty (B.7.2), uzasadnia potrzebę regularnego przystępowania do sakramentu pokuty (B.7.6), opowiada przypowieść o miłosiernym Samarytaninie, wyjaśnia, czym jest sakrament namaszczenia chorych (B.8.1), opisuje historie, w których ludzie doświadczają cierpienia, podaje prawdę, że obraz Jezusa Miłosiernego powstał z polecenia Jezusa danego św. Faustynie. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina (B.3.1), omawia podział sakramentów i sposób ich udzielania. opisuje warunki dobrze przeżytego sakramentu pokuty i pojednania (B.7.3), podaje skutki sakramentu w życiu indywidualnym i wspólnotowym (B.7.4), omawia rolę sakramentu pokuty i pojednania w życiu moralnym chrześcijanina (B.7.5), omawia znaczenie i skutki sakramentu namaszczenia chorych jako daru i pomocy w przeżywaniu cierpienia (B.8.2), wylicza sytuacje, w których osoba przyjmuje sakrament namaszczenia chorych, wymienia charakterystyczne elementy obrazu Jezusa Miłosiernego, wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3), wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8), wymienia instytucje wspierające osoby potrzebujące pomocy. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia znaki towarzyszące poszczególnym sakramentom, wyjaśnia, że przyjmowanie kolejnych sakramentów umacnia i pogłębia osobistą więź chrześcijanina z Chrystusem. wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego, wiążąc je ze sprawiedliwością i powołując się na przypowieść o miłosiernym ojcu (A.13.13), wyjaśnia, jaki związek zachodzi między sakramentem pokuty i pojednania a Eucharystią (B.6.4), uzasadnia, że osoby chore potrzebują pomocy w sferze duchowej, interpretuje podpis „Jezu, ufam Tobie”. 	<ul style="list-style-type: none"> przycacza i interpretuje wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła na temat sakramentu pokuty i pojednania (B.3.2), omawia wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła, odnoszące się do tego sakramentu (B.3.2), wyjaśnia znaczenie wypłynięcia krwi i wody z boku Jezusa, wyjaśnia symbolikę promieni na obrazie, podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7). 	<ul style="list-style-type: none"> omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14), uzasadnia obowiązek opieki nad chorymi i starszymi członkami rodziny, wymienia sposoby pomocy potrzebującym (bezdomni, samotni, głodujący).

OKRES II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Kościół w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym, przedstawia rolę zakonów w dziejach średniowiecznej Europy: franciszkanie i dominikanie (E.3.3), opowiada przebieg życia św. Franciszka z Asyżu i Dominika Guzmana, podaje nazwiska wierzących ludzi nauki ze średniowiecza (M. Kopernik, M. Trąba, S. Hozjusz, Z. Oleśnicki) i tych, którzy żyją współcześnie, uzasadnia, że Polska była krajem tolerancji religijnej (E.5.5), podaje przykłady nietolerancji religijnej, ukazuje wartość tolerancji religijnej. 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: patriarcha, schizma, prawosławie, ikona, cerkiew, definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit, kwesta, ukazuje wartość rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wzrostu duchowego, prezentuje osobę św. Tomasza z Akwinu, ukazuje rolę Kościoła w nauce (E.3.4), omawia ogólnie przyczyny zwołania i postanowienia Soboru Trydenckiego (reformacja i odpowiedź Kościoła) (E.3.6), wymienia wartości, którymi Kościoły reformacji ubogaciły chrześcijaństwo, omawia podobieństwa i różnice między katolicyzmem, luteranizmem i i kalwinizmem. opisuje przejawy tolerancji religijnej w Polsce na przestrzeni wieków, wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii w Brześciu w 1596 r., wymienia znanych świętych Cerkwi unickiej i przyczyny prześladowania Kościoła unickiego, charakteryzuje działania na rzecz jedności Kościoła i tolerancji religijnej (E 5.10). 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny i następstwa podziału na Kościół wschodni i zachodni, podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości (A.13.18), wskazuje współczesne sposoby pozyskiwania dóbr nawiązujące do franciszkańskiego żebractwa, uzasadnia religijny sens ubóstwa i żebractwa, wymienia uniwersytety średniowiecznej Europy, wyjaśnia, na czym polegał rozłam w Kościele zachodnim, wymienia różne wyznania w szesnastowiecznej Polsce. wyjaśnia, dlaczego Polskę w XVI–XVIII w. nazywano „azylem heretyków”. przedstawia znaczenie unii brzeskiej (E.5.6). 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim a greckokatolickim, charakteryzuje wkład ludzi wierzących w rozwój wiedzy, omawia działanie reformatorów katolickich oraz założycieli nowych Kościołów reformacji. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego, opisuje prześladowanie unitów na przestrzeni wieków.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Przewodnicy w drodze do szczęścia	<ul style="list-style-type: none"> • mówi z pamięci modlitwę do Michała Archanioła, • podaje i opisuje główne wydarzenia z życia św. Teresy od Dzieciątka Jezus (E.4.1), • opowiada o dzieciństwie i życiu dorosłym św. Wincentego a Paulo, • wymienia atrybuty świętego, • opowiada o życiu św. Jana Bosko (E.4.2), • wymienia chrześcijańskie elementy świętowania, • omawia, czym jest modlitwa (D.1.1), • podaje przykłady modlitwy ludzi znanych z historii i współczesnych (D.2.3), • wymienia najbardziej znane tytuły Maryi, • podaje przykłady kultu maryjnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę liturgicznego wspomnienia Świętych Archaniołów, • uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina (D.1.2), • definiuje pojęcia: świętość. • omawia działalność Kościoła w XVI i XVII w. (E.3.5), • podaje przykłady dzieł miłosierdzia w swoim środowisku, • wykazuje aktualność myśli (idei) św. Jana Bosko i opowiada o roli założonej przez niego wspólnoty (E.4.2), • wymienia organizacje zajmujące się w Polsce trudną młodzieżą, • podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostołstwo (także współczesnych) (F.2.4), • w oparciu o wybrane teksty Starego i Nowego Testamentu charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), • wymienia uroczystości, miesiące i święta maryjne (B.2.2). 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego w walce ze złem (z szatanem) potrzebna jest nam pomoc Michała Archanioła. • wymienia dzieła, którym patronuje św. Teresa od Dzieciątka Jezus, • omawia praktyki ascetyczne w Kościele (B.2.6). • wyjaśnia, w jaki sposób św. Wincenty przyczynił się do odnowy życia religijnego, • wyjaśnia, na czym polega system prewencyjny św. Jana Bosko, • uzasadnia, dlaczego młodzi ludzie potrzebują pomocy zarówno materialnej, jak i duchowej, • uzasadnia potrzebę wspólnego świętowania, • uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina (D.1.2), • uzasadnia, że Maryja prowadzi do odkrywania miłości Boga. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rolę, jaką Bóg wyznaczył Michałowi Archaniołowi, • charakteryzuje „małą drogę” św. Teresy od Dzieciątka Jezus, • opowiada o misji Zgromadzenia Księży Misjonarzy oraz Sióstr Miłosierdzia, • interpretuje biblijny tekst dotyczący Maryi, • wyjaśnia dogmaty maryjne: Boże macierzyństwo, wieczyste dziewictwo, niepokalane poczęcie i wniebowzięcie (A.13.12). 	<ul style="list-style-type: none"> • układa plan świętowania rodzinnej uroczystości, uwzględniając jej chrześcijański charakter.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Moje wartości	<ul style="list-style-type: none"> wymienia obowiązki wynikające z Bożych przykazań IV–X, wymienia cechy charakteryzujące relacje przyjacielskie, podaje przykłady dobrych relacji dorastających dzieci z rodzicami, i zachowań budujących wzajemne zaufanie, wyjaśnia, czym jest miłość (C.10.2), wymienia sposoby przeżywania miłości (C.10.3) w rodzinie, wymienia dobre nawyki w zakresie ochrony życia i zdrowia (C.5.7), podaje argumenty za urodzeniem dziecka, biorąc pod uwagę matkę i ojca, uzasadnia, na czym polega odpowiedzialność za przekazywanie życia (C.5.11), definiuje pojęcia: eutanazja, kara śmierci, wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8), wyjaśnia, co to jest hospicjum i omawia cele jego działalności, wymienia powody, dla których ludzie chcą się poddać eutanazji oraz sposoby udzielania pomocy osobie chorej i umierającej, wyjaśnia pojęcia: czyste serce, pożądlivość, omawia prawdę, że człowiek przeżywa swoje życie i wyraża się jako mężczyzna lub kobieta, definiuje pojęcia: tolerancja, akceptacja, miłość chrześcijańska. 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje podstawowe pojęcia etyczne: prawo Boże, wartości (C.2.1), przekonuje, że przykazania służą ochronie wartości (C.3.3), opisuje zadania wynikające z przykazań Bożych oraz negatywne skutki wykroczeń przeciw nim (C.3.5), wyjaśnia, na czym polega cześć i właściwa postawa wobec rodziców, opiekunów i przełożonych (C 5.1), wskazuje teksty biblijne mówiące o wartości i świętości ludzkiego życia, wyjaśnia, na czym polegają zagrożenia dla życia (C.6.1) w poszczególnych jego etapach i wymiarach, uzasadnia niepowtarzalną wartość życia ludzkiego i jego świętość (C.5.2), uzasadnia zło aborcji (C.6.2) i wymienia jej skutki, podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7), przedstawia nauczanie Kościoła na temat kary śmierci (C.6.4), wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka (A.8.3), podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6), wyjaśnia, że samobójstwo nie jest rozwiązaniem problemu, charakteryzuje przemiany w okresie dojrzewania (C.5.8), wskazuje sposoby troski o czystość w wieku dojrzewania (C.5.10), podaje przykłady zwyciężania zła dobrem w codziennym życiu, przedstawia stanowisko Kościoła katolickiego na temat homoseksualizmu (C.5.14). 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia wartość przestrzegania przykazań Bożych, charakteryzuje wykroczenia przeciw przykazaniom IV–X i ich konsekwencje, formułuje prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci oraz dzieci wobec rodziców, uzasadnia, dlaczego warto słuchać rodziców, podaje argumenty za prawdą, że tylko Bóg może decydować o życiu i śmierci człowieka (C.5.3), uzasadnia potrzebę ochrony życia od poczęcia do naturalnej śmierci (C.5.4), omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14), uzasadnia zło eutanazji oraz kary śmierci (C.6.2), wyjaśnia, dlaczego podjęcie decyzji o poddaniu się eutanazji wynika z poczucia odrzucenia przez bliskich oraz samotności, uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże (C 2.4), wskazuje, gdzie mogą szukać pomocy osoby mające myśli samobójcze, uzasadnia wartość czystości w różnych okresach życia i rozwija pozytywny stosunek do daru płciowości (C.5.9). 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje, na czym polega odpowiedzialność w relacjach miłości, opisuje sytuacje, w których miłość przejawia się w służbie, oddaniu i poświęceniu. uzasadnia, że miłość jest gwarantem poszanowania ludzkiego życia, a brak tego poszanowania jest konsekwencją odrzucenia i zagubienia miłości (Bożej i ludzkiej), przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego do naturalnej śmierci (C.6.3), omawia granice tolerancji w świetle Chrystusowej nauki o zgorzeniu i wezwań do miłości również nieprzyjaciół, charakteryzuje życie ludzkie jako największy dar otrzymany od Boga. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci, np. duchową adopcję dziecka poczętego (C.6.3), dokonuje krytycznej oceny źle rozumianej tolerancji (akceptowanie zła, hołdowanie ludzkiej słabości czy skłonności do złego), właściwie ocenia różne opinie i zachowania dotyczące ludzkiej seksualności prezentowane w reklamach.

OKRES I i II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wybranych polskich świętych i błogosławionych (Karolina Kózkówna, Maksymilian Kolbe, Jan Beyzym), zna swojego patrona, patrona parafii i Polski, podaje prawdę, że Bóg ma swoich planach koniec świata, wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa, wymienia święta nakazane przez Kościół, podaje przykłady pielęgnowania tradycji i zwyczajów religijnych, podaje datę świąt Bożego Narodzenia i jej genezę, wymienia znaki i obrzędy wigilijne i wyjaśnia ich znaczenie, zestawia wydarzenia biblijne związane z narodzeniem Jezusa ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), opowiada o pokłonie mędrców, wymienia znaki i osoby, które prowadzą go do Jezusa, opisuje rolę gwiazdy w dotarciu mędrców do Betlejem, wyjaśnia znaczenie napisu K+M+B, omawia, na czym polega praca nad sobą (postanowienia), 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje, że świętość osiąga się przez naśladowanie Jezusa, omawia liturgiczne formy świętowania w uroczystość Wszystkich Świętych (B 2.3). wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9), uzasadnia wartość ofiar ponoszonych w obronie wiary i Ojczyzny, podaje kryteria, według których Chrystus będzie sądził ludzi, omawia biblijne obrazy końca świata oraz sądu ostatecznego i przedstawia ich interpretację w świetle wiary (A.8.6), charakteryzuje postawę gotowości na przyjście Chrystusa (A.8.7), opisuje strukturę i wyjaśnia znaczenie roku liturgicznego (B.1.5), ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym (A.10.5), opisuje przejawy miłości Boga do człowieka w historii zbawienia i w teraźniejszości (A.5.3), interpretuje wybrane teksty liturgiczne związane z poszczególnymi okresami i świętami. w oparciu o wybrane teksty biblijne charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi (A.5.4), omawia sposoby kształtowania sumienia, zwłaszcza w kontekście sakramentu pokuty i pojednania (C.2.5.), 	<ul style="list-style-type: none"> określa różnicę między pojęciami święty i błogosławiony oraz kanonizacja i beatyfikacja, charakteryzuje życie wybranego świętego lub błogosławionego w kontekście jego pójścia za Jezusem, podaje przykłady historycznych wydarzeń, którym towarzyszyło hasło „Bóg, Honor, Ojczyzna”, wyjaśnia pojęcie: apokalipsa (A.10.1), przyporządkowuje poszczególnym okresom roku liturgicznego właściwe im obrzędy liturgiczne i paraliturgiczne, charakteryzuje chrześcijański wymiar świąt Bożego Narodzenia, wskazuje na skutki wynikające z wcielenia Jezusa dla życia chrześcijanina i każdego człowieka (A.13.10), wymienia sposoby Bożego objawienia (w Jezusie Chrystusie) (A.5.1), uzasadnia, że współczesne Betlejem to każda Msza Święta, 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje obecność Kościoła w dziejach narodu polskiego, podkreślając jego rolę w przełomowych wydarzeniach, uzasadnia, że wyrok wydany przez Chrystusa na sądzie ostatecznym będzie konsekwencją działań człowieka podczas jego życia, charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina (B.2.1), opowiada o nowej tradycji Orszaków Trzech Króli, 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje tekst biblijny o powtórnym przyjściu Chrystusa, krytycznie ocenia przejawy komercjalizacji świąt Bożego Narodzenia,

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega post ścisły oraz kiedy i kogo obowiązuje, • omawia tekst biblijny o Szymonie z Cyreny, • podaje, że postać Szymona z Cyreny występuje w V stacji nabożeństwa drogi krzyżowej, • wyjaśnia, na czym polega nabożeństwo drogi krzyżowej, • uzasadnia, dlaczego najważniejszym elementem grobu Pańskiego jest monstrancja (z Ciałem Chrystusa), • określa, na czym polegał grzech pierworodny, i wymienia jego skutki, • podaje prawdę, że pierwszym „odbiorcą” nowej ewangelizacji jest rodzina, • opisuje możliwości i podaje przykłady ewangelizacji (F.2.1) w rodzinie, • podaje, kiedy obchodzimy uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa, • wyjaśnia potrzebę i sens poświęcenia się Boskiemu Sercu Jezusa, • wymienia najbardziej znane dzieła sztuki religijnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega rachunek sumienia przed spowiedzią, • określa, że pomoc potrzebującym jest chrześcijańskim obowiązkiem, • omawia zwyczaje pogrzebowe w czasach Jezusa, • wyjaśnia, że chrześcijanin w obliczu śmierci nie rozpacza, lecz jest pełen nadziei, • wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka (A.8.3), • wyjaśnia zbawczy sens męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa (A.13.9), • przedstawia konsekwencje wiary w zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa jako uzasadnienie nadziei chrześcijańskiej (A.6.3), • wskazuje na skutki wynikające z odkupienia dla życia każdego człowieka (A.13.10), • opisuje sposób obecności i działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina w oparciu o tekst biblijny (A.14.1), • omawia owoce działania Ducha Świętego (A.14.3), • charakteryzuje istotę i formy kultu Serca Pana Jezusa (B.2.4), • przedstawia formy modlitwy do Najświętszego Serca Pana Jezusa (nabożeństwo, pierwsze piątki miesiąca) (D.1.3), • przedstawia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła (B.2.7), • podaje przykłady motywów biblijnych w sztuce. 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tekst biblijny Mt 4,1-11, • wymienia okresy i dni pokuty w ciągu roku liturgicznego i omawia sposoby ich przeżywania. • charakteryzuje postawę Szymona na drodze krzyżowej Jezusa, • wyjaśnia znaczenie symboliki grobu Pańskiego, • charakteryzuje skutki grzechu pierworodnego, • omawia chrześcijańskie świętowanie Wielkanocy, • definiuje pojęcie „ewangelizacja”, • wyjaśnia, dlaczego odpowiedzialni za ewangelizację są wszyscy członkowie rodziny, a szczególnie rodzice, • prezentuje główne przesłanie objawień Pana Jezusa św. Małgorzacie Marii Alacoque, • rozpoznaje elementy sztuki sakralnej w swojej świątyni. 	<ul style="list-style-type: none"> • ukazuje związek wydarzeń biblijnych (drogi krzyżowej Jezusa) z życiem chrześcijanina (A.10.5), • interpretuje perykopę o złożeniu Jezusa do grobu (Mk 15,42-47), • zestawia wydarzenia biblijne (złożenie Jezusa do grobu) ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), • wyjaśnia znaczenie znaków i symboli liturgii paschalnej, • charakteryzuje współczesne przejawy znieważania Bożej miłości (niewdzięczność, brak poczucia grzechu, świętokradzka komunია), • uzasadnia ekspiacyjny charakter praktykowania pierwszych piątków miesiąca. 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje scenariusz adoracji przy grobie Jezusa (dla swojej klasy), • przygotowuje projekt grobu Pańskiego do swojego kościoła. • określa istotę nowej ewangelizacji jako pogłębienie i umocnienie osobowej relacji z Jezusem, • charakteryzuje motywy powstawania religijnych dzieł sztuki.